

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων έργων περιβάλλοντος στο Ταμείο Συνοχής

Σοβαρές επιπλοκές στον τομέα των έργων περιβάλλοντος ενδέχεται να δημιουργήσουν οι «αδυναμίες» της νέας πρόσκλησης για την υποβολή σχετικών προτάσεων στο Ταμείο Συνοχής, η οποία δημοσιεύθηκε στις 26 Ιουνίου.

Οι κυριότερες αδυναμίες της πρόσκλησης, που αφορά σε έργα συνολικού ύψους 580 εκατ. ευρώ, έχουν να κάνουν με το γεγονός ότι αυτή δημοσιεύεται καθυστερημένα, προβλέπει περιορισμένα χρονοδιαγράμματα και βρίσκει απροετοίμαστες τις δομές των υπουργείων και των περιφερειακών υπηρεσιών.

Μάλιστα, ο ίδιος ο χαρακτήρας της πρόσκλησης είναι τέτοιος, ώστε πρακτικά αφαιρεί τη δυνατότητα σωστής προετοιμασίας των έργων, όπως επισημαίνει ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Γιάννης Οικονομίδης**, σε επιστολή του προς τον αρμόδιο υφυπουργό Οικονομίας, **Χρήστο Πάχτα** (η οποία κοινοποιείται μεταξύ άλλων- στην υπουργό ΠΕΧΩΔΕ, **Βάσω Παπανδρέου** και στον περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, **Ηλία Λιακόπουλο**).

Όπως αναφέρεται στην επιστολή, «η πρόσφατη πρόσκληση του γενικού γραμματέα της ΠΚΜ (26-6/2002), με την αντίστοιχη εγκύκλιο του ΥΠΕΘΟ (21-6-2002) για την υποβολή προτάσεων έργων περιβάλλοντος στο Ταμείο Συνοχής, δημιούργησαν πρόσθετες ανησυχίες και κινδύνους και ανέδειξαν σημαντικά προβλήματα της δημόσιας διοίκησης, στον τομέα τουλάχιστον των έργων περιβάλλοντος».

Με βάση αυτά τα δεδομένα και θέλοντας να συμβάλει στην κατά το δυνατόν καλύτερη υλοποίηση του προγράμματος του Ταμείου Συνοχής και στη σωστή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, το ΤΕΕ/ΤΚΜ εκτιμά ότι σε αυτή τη φάση απαιτούνται:

- Η τροποποίηση της συγκεκριμένης εγκυκλίου**
- Η αλλαγή των χρονοδιαγραμμάτων**
- Η κάλυψη των ελλειμμάτων πολιτικής και σχεδιασμού, με ολοκληρωμένο προγραμματισμό έργων περιβάλλοντος και συντονισμό των αρμόδιων κεντρικών υπηρεσιών**

Ο προβληματισμός του ΤΕΕ/ΤΚΜ για το όλο θέμα εκπορεύεται και από την ανάγκη να χρηματοδοτηθούν σημαντικά έργα περιβάλλοντος στην Κεντρική Μακεδονία από το Ταμείο Συνοχής, εφόσον έχουν διαπιστωθεί σημαντικότερες ανάγκες (στην προηγούμενη πρόσκληση Απριλίου-Μαΐου 2001, πολλές από τις 38 προτάσεις που υπεβλήθησαν είχαν αδυναμίες και

αντικειμενικά προβλήματα, με αποτέλεσμα να έχουν εγκριθεί τρεις προτάσεις έργων και δύο να τελούν εν αναμονή).

Εξάλλου, ήδη από τις 5 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα του Περιβάλλοντος, το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε αναφερθεί στις αδυναμίες του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, όπου προβλέπεται η υλοποίηση ελάχιστων έργων περιβάλλοντος σε σχέση με τις ανάγκες της Περιφέρειας. Με βάση όλες τις παραπάνω διαπιστώσεις, το ΤΕΕ είχε επισημάνει την υποτίμηση της σημασίας των έργων περιβάλλοντος, την απουσία μιας αποτελεσματικής πολιτικής περιβάλλοντος στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και την ανησυχία του ότι η εναπόθεση όλων των έργων περιβάλλοντος στο Ταμείο Συνοχής θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα.

Όσον αφορά τη νέα πρόσκληση καθαυτή και την εγκύκλιο του ΥΠΕΘΟ, αξίζει να σημειωθούν τα εξής:

-Με βάση την πρόσκληση δόθηκε ένας (1) μήνας για προετοιμασία φακέλων έργων άνω των 10 εκατομμυρίων ευρώ (3,5 δισ. δρχ). Η παρούσα πρόσκληση αντιστοιχεί συνολικά σε έργα 580 εκ.ευρώ (200 δισ. δρχ.). Είναι φανερό και η σημασία των έργων και το ελάχιστο του χρονοδιαγράμματος.

-Στην περίπτωση των έργων ύδρευσης απαιτείται η ύπαρξη διαχειριστικών μελετών υδατικών πόρων επί ποινή αποκλεισμού. Η προδιαγραφή αυτή είναι απολύτως ορθή και συνάδει με τις κατευθύνσεις της νέας οδηγίας-πλαίσιο της ΕΕ για το νερό. Ωστόσο, με την εγκύκλιο του ΥΠΕΘΟ ζητείται σε ένα μήνα η εκπόνηση διαχειριστικών μελετών από τους ΟΤΑ, με κίνδυνο χαμηλής ποιότητας και εικονικών μελετών και με πιθανό αποκλεισμό περιοχών που έχουν πραγματική ανάγκη έργων ύδρευσης.

-Στην περίπτωση των έργων αποχέτευσης και σε μια προσπάθεια να καλυφθούν οι ελάχιστες και τυπικές απαιτήσεις της οδηγίας 91/271 γίνονται λανθασμένες πολιτικές και τεχνικές επιλογές. Εισάγεται η υποχρέωση βεβαιώσεων για όλα τα έργα από μια Υπηρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ορίστηκε με καθυστέρηση δύο εβδομάδων από την εγκύκλιο. Κανείς δεν γνωρίζει με βάση ποιο τεχνικό υλικό η υπηρεσία αυτή θα γνωμοδοτεί για την κάλυψη των απαιτήσεων της οδηγίας μέσα σε 20 ημέρες και για όλα τα ελληνικά υποψήφια έργα. Παράλληλα δεν προβλέπεται η υποβολή έργων αποχέτευσης που καλύπτουν το σύνολο των αναγκών ενός οικισμού αλλά **μόνο για το 70%** αυτών.

«Δυστυχώς σε μια προσπάθεια να μειωθούν οι προϋπολογισμοί, για να χωρέσουν πολλά έργα, οδηγούμαστε σε σημαντικά τεχνικά και κοινωνικά ελλείμματα. Η επιλογή της κάλυψης μόνο των ελάχιστων απαιτήσεων, οδηγεί σε έργα που δεν είναι ολοκληρωμένα, αντίθετα με τις κατευθύνσεις του Γ ΚΠΣ, και δεν προστατεύει ουσιαστικά το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, αλλά καλύπτει μόνο -και πάλι αμφίβολα- τη χώρα απέναντι στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο», διευκρινίζεται στην επιστολή του προέδρου της Δ.Ε του ΤΕΕ/ΤΚΜ προς τον κ.Πάχτα.

Τέλος στα έργα στερεών αποβλήτων που αποτελούν και το μεγαλύτερο τμήμα του διαθέσιμου προϋπολογισμού αλλά και το σημαντικότερο περιβαλλοντικό πρόβλημα στην Κεντρική Μακεδονία, οι προδιαγραφές της εγκυκλίου αλλά και η ανωριμότητα του Περιφερειακού σχεδιασμού θέτουν σε αναμονή και άρα σε αμφίβολη υλοποίηση τα έργα, ιδιαίτερα δε αυτά των περιφερειακών Νομών καθώς και αυτά που αφορούν στην ολοκληρωμένη διαχείριση και επεξεργασία των απορριμμάτων.

Με σκοπό να συνδράμει ενεργά στη βελτίωση της κατάστασης, το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει δημιουργήσει Ομάδα Εργασίας, στην οποία συμμετέχουν 15 συνάδελφοι με εμπειρία σε έργα περιβάλλοντος από όλους τους Νομούς της Περιφέρειας, η οποία μέχρι το τέλος Ιουλίου θα παρουσιάσει το σύνολο των απαιτούμενων έργων περιβάλλοντος στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (με τις απαραίτητες προτάσεις αξιολόγησής τους, τις προτεινόμενες χρηματοδοτήσεις και τις προτεραιότητες). Η παραπάνω πρωτοβουλία βέβαια δεν είναι αρκετή.

Εξάλλου, με την ευκαιρία της δημόσιας παρέμβασής του για θέματα του Ταμείου Συνοχής, το ΤΕΕ/ΤΚΜ κρίνει σκόπιμο να αναφερθεί και στο έργο που αφορά στην αποκατάσταση της λίμνης Κορώνειας. «Παρά τις δημόσιες τοποθετήσεις μας δεν διαπιστώνουμε καμία προσπάθεια ενσωμάτωσης του έργου σε εθνικές πολιτικές και πρωτοβουλίες. Παράλληλα, καθυστερεί η υλοποίηση έργων και πολιτικών, που θα υποστηρίξουν τα υδραυλικά έργα και θα τους δώσουν αποτελεσματικότητα, ιδίως στον αγροτικό τομέα», υπογραμμίζει ο πρόεδρος του Τμήματος και υπενθυμίζει ότι μεταξύ των προτάσεων του ΤΕΕ/ΤΚΜ για το θέμα περιλαμβάνονται και οι εξής:

-Η αναγνώριση της εθνικής σημασίας του προβλήματος και η ανάληψη πρωτοβουλιών από τον Υπουργό Μακεδονίας Θράκης και το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

-Η ουσιαστική επέκταση του Αγροπεριβαλλοντικού προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας και η προώθηση από την ΝΑΘ και το Υπ. Γεωργίας διαρθρωτικών αλλαγών στις καλλιέργειες με βασικό χαρακτηριστικό την εφάπαξ χρηματοδότηση για την αλλαγή αρδευτικών μεθόδων, τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση καλλιεργειών με στόχο την βιωσιμότητα των αγροτικών νοικοκυριών της περιοχής.

-Η άμεση έκδοση του ΠΔ για τις προστατευόμενες περιοχές των υδροβιότοπων της λεκάνης.

Από το Γραφείο Τύπου του ΤΕΕ/ΤΚΜ